Cumhuriyet Dönemi (1923-1960) Toplumcu Eğilimleri Yansıtan Şiir Anlayışı / Millî Edebiyat Anlayışını Yansıtan Şiir

1. karanlık geceleri (I) sevemem
bir zından örtülür sanki üstüme

ne güllerin açılışını (II) görürüm
ne çocukların gözlerindeki mavi gülüşü (III)
ıslak kıyıya (IV) dizilse bile yıldızlar
oraya doğru yürüyemem
gece başladı mı bir yerde
yarım kalır dudaklarımda türküm

Bu dizelerde numaralanmış sözlerin hangileri imgedir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) III ve IV.

2. Mavilikler yolcusu!
Ruhumuzun kardeşidir
Güneşlerde parlayan bu yeşil su.
Bayrağımız yeşil sular ateşidir.
Biz bayrağın fedaisi sayısız Türk genciyiz.
Biz hilâle şan arayan korku bilmez gemiciyiz.

Bu dizelerin aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisini yansıttığı söylenebilir?

A) Soyut ve kapalı şiir anlayışını
B) Dinî değerleri öne çıkaran mistik şiir anlayışını
C) Yergi ve mizahtan yararlanan Garip (I. Yeni) şiirini
D) Millî duyarlılığı ön plana çıkaran Millî Edebiyat anlayışını
E) Toplumun problemlerine odaklanan toplumcu gerçekçi şiir anlayışını

3. Gün nasıl ısıtırsa tabiatı, dostluk da bizi,
Bıraktık mı kollarına alır, ısıtır kalbimizi

Bu dizelerde geçen "gün" **sözcü aşağıdaki anlamlardan hangisini karşılamaktadır?**

A) Güneş B) Zaman C) Gündüz D) Tarih E) Çağ

4. Hasta öküzlerin
yaşlı gözlerinde
dinledik taşlı tarlaların sesini.
Gördük ki vermiyor
toprak altın başaklı nefesini
kara
sabanlara!
…
Artık
hepinizin kafasına
şu
daaaaaank
desin:
Köylünün toprağa hasreti var,
toprağın hasreti
makinalar!

Bu dizelerde aşağıdaki sanat akımlarından hangisinin etkisi görülmektedir?

A) Empresyonizm B) Dadaizm C) Romantizm D) Fütürizm E) Sürrealizm

5. 1940 öncesinde bireysel duyarlıklara, üstelik heceli-uyaklı biçimlerle bağlı şair, 1940'lı yıllarda çevresindeki dünyayla bütün çelişmeleri içinde yüz yüze gelir. Savaş yıllarının daha da ağırlaştırdığı koşullarda işçisi, köylüsü, dar gelirlisi ve yoksuluyla çileli yaşamı bölüşen insanlardır gördüğü sanatçımızın. O yaşamın içinde onun daha da yakından tanıdığı okul, hastane, sanatoryum ve cezaevi çevresidir. Şair de ister istemez soyut insandan, acı çeken, ezilen somut insana çevirecektir bakışlarını. Bu, temalarını belirlerken şiirinin biçimini de değiştirir. Dil gitgide yalınlaşır, açık ve akıcı bir nitelik kazanır. Tanıdığı çevrelerin insanlarını, onların duyguları, özlemleri ve çelişkilerini yine onların diliyle yansıtır şiire. Yerine göre halk deyimlerinden de yararlanır şair. Sosyal acılara sözcülük ederken yergici olmamasına imkân var mı? Ne var ki yapıcı bir yergidir bu ve daha güzel bir dünyaya olan umuttan da kopuk değildir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ve onun benimsediği edebî akım aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) II. Yeni - Ülkü Tamer
B) I. Yeni - Orhan Veli Kanık
C) Saf şiir - Yahya Kemal Beyatlı
D) Toplumcu gerçekçi şiir - Rıfat Ilgaz
E) Millî Edebiyat - Mehmet Emin Yurdakul

6. Ne arzum, ne emelim,
Yaralanmış bir elim,
Ben gurbette değilim,
Gurbet benim içimde!

Bu dörtlükte kullanılan kafiyenin türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yarım B) Tam C) Zengin D) Tunç E) Cinaslı

7. Kurtuluş Savaşı'na katılmak amacıyla Anadolu'ya geçtiğinden orta öğrenimini savaştan sonra tamamladı. Anadolu Ajansı temsilcisi olarak Fransa'ya gönderildi. Görevinin yanı sıra Paris'te Siyasal Bilgiler Okulu'nda yükseköğrenimini tamamladı. Şiirinin başlıca özellikleri, yalınlık, bazılarındaki ilginç benzetmelerdir. Mallerme'nin Deniz Meltemi şiirinin çevirisi de, Türkçeyi kullanmadaki ustalığının, çağdaş şiir dilimizin oluşmasına katkılarının bir örneği kabul edilir. İstanbul'un işgale uğraması üzerine "Gurbet" şiirini yazmış ve Gurbet Şairi olarak anılmıştır. İzmir'in Yunan işgaline uğramasından sonra da "Türk'ün İlahisi" şiirini yazmıştır. Pastoral tarzda yazdığı "Bingöl Çobanları" şiiri de sanatçının tanınmasında etkili olmuştur.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Şaik Gökyay
B) Kemalettin kamu
C) Arif Nihat Asya
D) Zeki Ömer Defne
E) Faruk Nafiz Çamlıbel

8. Yalnız senin tatlı esen havanda
Kendi millî gururumu sezerim
Yalnız senin dağında ya ovanda
Başım gökte, alnım açık gezerim

Bu parçada şair aşağıdakilerden hangisine seslenmiştir?

A) Vatan B) Sevgili C) Millet D) Dağ E) Ova

9. "1940 Kuşağı" adını alan bir grup genç şair Nazım Hikmet'in açtığı yoldan ilerleyerek bir şiir dünyası kurarlar: Sosyal yanı ağır basan "toplumcu gerçekçi" bir şiir dünyasıdır bu. A. Kadir, Niyazi Akıncıoğlu, Ömer Faruk Toprak, Suat Taşer, Cahit Irgat, Mehmet Kemal, Arif Damar gibi şairlerin oluşturduğu topluluğun en önemli isimlerinden biri de Rıfat Ilgaz'dır.

Bu açıklamalara göre,

I.
Mısırlı kardeşim
Biliyorum,
İstiklâl otobüs değil ki
birini kaçırdın mı öbürüne binesin…
İstiklâl sevgilimiz gibidir
aldattı mı bir kere
zor döner bir daha

II.
Hiroşima'da öleli,
oluyor bir on yıl kadar
Yedi yaşında bir kızım,
büyümez ölü çocuklar.

III.
Saat geçer, göl geçilmez
Gölün içinde akıyor ırmak
hayli müşkülpesent
bir çocuk büyürken
kanat kanat bir güvercin
göğün içinde

dizelerinden hangileri bu parçada adı geçen sanatçılardan birine ait olamaz?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

10. Geçmişten adam hisse kaparmış... Ne masal şey!
Beş bin senelik kıssa yarım hisse mi verdi?
"Tarih"i "tekerrür" diye tarif ediyorlar;
Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?

Bu dizelerin şairi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Tarihi, masallarla bir tutar.
B) Tarihten ibret alanları takdir eder.
C) Geçmişten hisse alınmadığına inanır.
D) Önemli olayların tarihe mal olduğunu düşünür.
E) Geleceğe umutla bakılması gerektiğini düşünür.



Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.